

DUMINECA

Organul Vicariatului Episcopal gr. cat. român din Maramureș

Biuroul de distribuire: Librăria Asociațiunii Sighet, Piața Unirei No. 25

Apare în fiecare Duminica.

Prețul unui exemplar: 1 Leu.

Centenarul Liceului din Beiuș.

Se implinesc o sută de ani, de când marele Arhiepiscop **Samuil Vulcan** episcopul Orăzii-Mari pune temeliala unui Liceu român în modestul orașel: Beiușul Bihorului,

De atunci și până în prezent, aceasta școală fără întrerupere a servit din belșug interesele Bisericii și neamului românesc.

Ingrit din dărnicia Intemeietorului și a Arhiepiscopilor cari i-au urmat, regenerat și înzestrat cu o maritimie nespusă de cătră blândul vlădică **Mihail Pavel**, și privit ca lumina ochilor de cătră mucenicul vlădică **Demetriu Radu**, și îmbrățișat cu toată căldura inimei de zelosul episcop actual **Tr. Frențiu**, acest institut a ajuns să fie respectat în tot cursul unui veac.

Ce să mai zicem despre zmeriții dascăli ai acestei școli? Într'armați cu credință și știință (fără excepțiune absolvenți a două facultăți: teologică și filozofică), pătrunși de spiritul abnegațiunii și jertfirei de sine, fără șovăire își depun toți talanții în slujba neamului prin a-i crește fiii de buni creștini și neînfricați români.

Ne reamintim timpurile, când Liceul încă nu avea internat ci numai beneficiul de pâne din fundațiunea episcopului **Vulcan**, cum toții profesorii ca pe întrecute să zăbăteau ca să ocrotească pe studenții mai săraci parte adăpostindu-i pe lângă sine, parte căștigându-le condiții și ajutoare.

Noi elevii bătrâni ne reamintim pe vechii directori: românul înflăcărat **Teodor Kőváry**, rigurosul (dar cu inimă iubitoare de elevi) **Petru Mihuțiu**, mult respectatul **Ioan Butean**, simpaticul **Vas, Dumbrava** și neuitatul matematician **Vas. Stefanica**. Pe pro-

fesorii: Domnul cel bun (**Marinescu**), **Teod. Roșu**, **Sălăjean**, **Bandiciu**, **Lesan**, **Bălaș**, **C. Ardelean**, **Farcas** și încă un iungșir de dascăli inimoși și binemeritați trecuți la cele veșnice, a căror memorie să fie pururea binecuvântată!

Lumea românească și îndeoseb foștii elevi în zilele 29 Mai — 1 Iunie crt. vor ținea în Beiuș un mare praznic intru sărbătorirea existenței de 100 ani a acestui Liceu.

Cu zmerenie ne plecăm frunțile în fața acestei școli mulțumind Proniei cerești, ca în cursul vremurilor atât de maștere, ne-a hărăzit să avem Arhiepiscopul, a căror dărnicie a făcut să stea o sută ani acest focalar de credință, moralitate și știință și de care națiunea română nu se va putea lipsi niciodată.

Întruparea Fiului lui Dumnezeu.

(Urmare)

Noe, care-și face o corabie, ca să mântuiască, să scape familia sa de potop, este simbolul lui Hristos, care întemaiază Biserica sa, ca să mântuiască pe credincioși.

Melhisedec, împărat și preot, care aduce jertfă pâne și vin, ne arată pe Isus Hristos, care aduce și statorește jertfa Legii nouă la cina cea de taină, prefacând pânea și vinul în Trupul și Sângele său.

Isac, care duce lemnele unei jertfe, la care trebuia să se jertfească el însuși, închipuește pe Isus Hristos, care duce crucea, pe care trebuia să moară jertfă pentru păcatele noastre.

Iosif, vândut de frații săi, și ajuns mântuitorul Egiptului, inchipuește pe Isus vândut de Iuda, dat în mâna vrăjmașilor săi, și făcându-se astfel Mântuitorul lumii.

Moisi, care scapă pe Israeliteni din robia Egiptului, trecându-i prin marea Roșie, unde sunt îngropați Egiptenii, vrăjmașii lor și le dă lor legea lui Dumnezeu, și pentru dânsii se roagă lui Dumnezeu, care le plouă mană din cer, și le izvorește apă din stâncă, povățuind întreg poporul acela numărös dealungul deșertului în pământul făgăduinții: inchipuește pe Isus Hristos, care prin sângele său ne trece din robia diavolului la pământul făgăduit al vieții vecinice.

Mielul paștilor, cu sângele căruia erau stropite porțile Israelitilor, cari astfel îi scapă de loviturile ingerului pustitor, inchipuește pe Isus Hristos, adevăratul miel, al cărui sânge dumnezeesc scutește de moarte sufletele noastre.

Jertfele, Cortul mântuirii sau legăturii, și întreg cultul legii vechi, Aron Arhiereul, leviții și tot tribul preoțesc, inchipuesc preoția așezată de Isus Hristos, jertfa legii nouă atât cea de pe altarul preasfintei Cuminecături.

Sarpele de aramă, a căruia singură privire vindecă mușcăturile serpilor din pustie, inchipuește pe Isus Hristos pe Cruce, ale cărui vrednicii și a cărui pildă vindecă ranele sufletești ale tuturor acelorora, cari cred și sperează întru Dânsul. —

Samson, care pe spatele sale duce porțile din Gaza, unde era prinsonier, înseamnă pe Isus Hristos, care biruind asupra morții și păcatului iese din groapă și prin învierea sa, deschizând în anumit chip prinsonile morții, scapă și mântuește pe toți oamenii.

David, împăratul din Ierusalim, unde așează scaunul împărăției lui Israil, pus la probă cu prigoniri și cu batjocuri, biruind asupra lui Goliat și asupra tuturor vrăjmașilor poporului, inchipuește pe Hristos, întemeietorul și capul împărăției lui Dumnezeu, care este Biserica, biruitorul diavolului, și prin puterea Crucii sale biruitorul tuturor prigonirilor vrăjmașilor săi.

Solomon, împăratul pacinic, plin de înțelepciune și de mărire și de strălucire, care zidește o biserică lui Dumnezeu, inchipuește pe Hristos, împăratul păcii, împăratul înțelepciunii, împăratul măririi, care ridică

locuința vie și vecinică a Bisericii lui Dumnezeu.

Iona, aruncat în mare pentru a se mântui corabia, îngropat în pântecul unui chit (pește) viu, iar după trei zile aruncat pe țărături mării, inchipuește pe Isus Hristos, care murind pentru mântuirea noastră, înviază cu mărire și biruitor a treia zi.

Ilie, purtat, în aer de un car de foc în vederea învățacelui Eliseu, înseamnă pe Isus Hristos, care de pe muntele Maslinilor se suie la cer în vederea învățăcelilor săi.

Vrednicia împărătească a lui Isus Hristos. Psalmul 2. Omul — Dumnezeu este Împărat, împăratul împărăților, Capul întregului neam omenesc. — Profeții l-au vestit ca împărat. — Magii îl cercă ca pe un împărat, și Jidovii îl așteptară ca pe marele Împărat și Domnitor, care trebuia să supună lui Dumnezeu toate popoarele. —

Insuși Dl N. Isus Hristos întări caracterul său împărătesc înaintea tribunalului lui Pilat. — Diregătorul roman îl întrebă, ca în fapt era împărat, cum îl numiau Jidovii? *Zis-a drept aceea Pilat lui: „au împărat ești tu?” Răspuns-a Isus: „tu zici, că eu împărat sunt”.* Ioan 18.37.

(Va urma)

Luna Preasfintei Fecioare Maria.

Cam de un secol se obișnuiește a se aduce în luna Maiu o deosebită cinste Preasfintei Fecioare Maria. Această evlavie obișnuită în luna Maiu, în țările catolice are un farmec deosebit: ea atrage în fiecare zi lume numeroasă împrejurul chipului blând de Mamă al Preasfintei Fecioare. Pe fiecare cinstitor al Maicii Domnului îl va interesa să știe, care a fost începutul acestei evlavii astăzi așa de răspândite.

Pe la sfârșitul veacului al optsprezecelea, un preot evlavios din Roma, numit Lamolia, fu cel dintâiu, care începu să cinstească pe Preasfânta Fecioară Maria într'un chip deosebit în luna Maiu. El împodobi în casa sa o icoană a Maicii Domnului și se rugă zilnic înaintea ei. Unii prieteni de-ai lui, aflând despre aceasta, se uniră cu dânsul spre a lauda pe Preasfânta Fecioară Maria

în zilele de Maiu. În anii următori această evlavie intră în sânul mai multor familii și în fine ea deveni o evlavie publică, pe care o găsim mai întâi în mărețele biserici din Roma și apoi și în alte orașe ale Italiei. Papa Piu VII. (1800—1823) încurajă această evlavie și dădu în 21. Martie 1815 o indulgență de trei sute de zile pe fiecare zi din luna lui Maiu tuturor credincioșilor, care vor face în fiecare zi din această lună, în particular sau în public, vre-o rugăciune sau vre-o altă faptă bună' în cinstea Preasfintei Fecioare. Acelorași credincioși le mai dădu Papa o indulgență, plenară aplicabilă și sufletelor din Purgator. Ei pot câștiga această indulgență plenară într-una din zilele lui Maiu, primind sfintele taine și rugându-se după intențiunea Preasfântului Nostru Părinte Papa. Astfel încurajată evlavia de Maiu se răspândește cu mare iușeală în toate țăările catolice și se întinse aproape peste toate locurile unde a străbătut religia catolică.

Z I U A XXVII

Tămăduitoarea bolnavilor,

Sfântul Simon Stock numește pe Maria medicina celor păcătoși; și pentru sfântul Efrem ea nu este numai medicina lor, ci chiar vindecarea lor. „Ea este — zice el — sănătatea tuturor acelor, care cer ajutorul ei”. Astfel, când ne îndreptăm către Maria, noi primim nu numai medicină, dar chiar sănătatea, precum asigură ea însăși pe cei ce se aruncă la picioarele sale: *Cel ce mă va fi aflat pe mine, va afla viața și va dobândi mântuirea dela Domnul.*

Și să nu ne temen, ca nu cumva sfânta Fecioară, desgustată de uriciunea rănilor noastre, să nu voască vreodată să poarte grijă de noi. Ea este Maica noastră; și precum o mamă nu se degustează să lege rănille copilului său, astfel această cerească îngrijitoare nu refuză a îngriji pe vre-unul din servitorii săi, care o cheamă într'ajutor. De aceea îi spune sfântul Bernard:

Rugăciune. — „O Maică a lui Dumnezeu, ori în ce stare ticăloasă s'ar afla cel păcătos, tu nu te îngrozești. Să ofteze numai către tine, și tu vei întinde mâinile către dânsul, pentru a-l scoate din adâncurile desădejzii”.

Din: Broșura „Presa Bună” Seria Religioasă.

Luna Preasfintei Fecioare Maria Traducere și prelucrare de P. Mihaiu Dumea Paroh Catolic de Bărgăoeni. Ediția II. Editura „Presa Bună” Iași. A se cere la Librăria Asociațiunei Sighet Piața Unirii 25. Prețul 6 Lei și porto.

Bibliografie.

Recomandăm călduros cititorilor noștri noua broșură a Păr. canonic Dr. Victor Bojor: *Dumnezeu creatorul lumii* 15 Lei. Autorul ne dă următoarea îndrumare pe coperta broșurei sub titlu: *Practica de Apostolie modernă.* Prea on. în Hristos frați preoți, precum și frații intelectuali, pătrunși de Apostolia din zilele noastre: *răspândirea presei bune*, vor binevoi a aduna abonamente câte dela 5—6 intelectuali, plus câte 2 lei fiecare exemplar pentru porto, pe cari apoi le vor înainta la „Librăria Diecezană” Gherla, ca să se expedeze la adresa respectivilor exemplarele comandate. Eventual vor cumpăra câte 5—6 exemplare dela Librăriile, la cari sa găsească astfel de broșuri și le vor desfăce între intelectuali, ori cele populare între credincioșii cărturari. Numai în chipul acesta putem spera o propășire în viața religioasă morală a credincioșilor noștri în general.

Așa vom dovedi că este întru noi spirit idealist, activ doritor de regenerare și înălțare sufletească.

Predici Mariane compuse de P. Leon I. Manu ieromonach preot misionar în America. Autorul prezintă în aceasta broșură Veneratului Cler 7 predici despre Preacurata Fecioară Maria. Prețul 25 lei inclusiv porto, a se adresa la Mănăstirea Bixad.

Cronici.

Consistorul plenar din Oradea a hotărât măsuri, cari vor contribui mult la intensificarea vieții pastorale în Dieceză, dacă se vor executa întocmai. Într'altle intensificarea controlului protopopilor asupra preoților și unele măsuri în vederea aplicării noiei legi a cultelor.

Anunț. Absolvenții liceului din Beiuș, seria 1893 vor ținea întâlnirea de 35 de ani, în 30 Mai c. cu ocazia serbărilor Centenare ale liceului „Samuil Vulcan”. Rog deci pe toți colegii să se prezinte. — Gereușa, la 7 Mai 1928. — Iuliu Papp, paroh.

Mons.-lui Marmaggi, fost nunțiu în Praga și România, Președintele Republicii cehoslovace i-a conferit distincția „Crucea mare a leului alb”. O vrednică satisfacție pentru zelosul și distinsul nunțiu.

Noul ambasador francez la Vatican, este Viscontele de Fontenay, care în 2 luna c. a prezentat scrisorile de imputernicire a guvernului său.

Conventiri în Aglia. Vărul prim-ministrului englez Enoch. Teodor Baldwin, pastor protestant a trecut la catolicism. D-ra, Miss Elena Asquit, nepoata lordului Oxford-Asquith a trecut la catolicism, fiind maică-sa deja de 4 ani catolică.

Efortul catolicismului pentru răspândirea Evangheliei. Opera pontificie pentru răspândirea credinței, publică o dare de seamă amănunțită despre contribuțiile benevole ale catolicilor din lume în anul 1927 pentru scopul răspândirii credinței creștine între păgâni și distribuirea acestora. S'au colectat în toată lumea 46.380.000 Lire ital. Mai mult au dat Statele-Unite ale Americii de Nord, apoi Italia, Franța, Germania, Canada etc.

„Vestitorul” Oradea

Poșta redacțiunii. Cvităm cu mulțumită suma trimisă prin Mich luon crâznicu Iapa 300 Lei

A apărut cea mai ieftină carte de rugăciuni pentru pruncii școlari sub titlul: „*Inchinăciunile Creștinului*” Prețul 4 Lei. Se poate comanda la Librăria Asociațiunii maramureșene în Sighet (Piața Unirii 25).

Asociațiunea pentru cultura poporului român din Maramureș sub numire de
„Biblioteca populară creștină din Maramureș”

până în prezent a scos de sub tipar următoarele cărți de mult folos:

- No. 1. „Marele dar al credinții.” de Părințele dela Bistrița Prețul 6 Lei
 - No. 2. „Mărturisirea sau Spovedania” de P. d. B. Prețul 6 Lei
 - No. 3. „Duminecile dela Paști până la Rusaliu” de P. de sub Munte. Preț 6 Lei
 - No. 4. „Datorințele Părinților față de copii lor” de P. d. B. Prețul 6 Lei
 - No. 5. „Duminecile după Rusaliu până la ziua Crucii” Prelucrare de P. de sub Munți Prețul 6 Lei
 - No. 6. „Dumnezeu și Preasfânta Treime” Prelucrare de P. d. B. Prețul 6 Lei
 - No. 7. „Porunca a șaptea alui Dumnezeu” să nu furi. Prelucrare de P. d. B. Prețul 4 Lei
 - No. 8. „Duminecile după ziua Crucii până la Crăciun de Păr. sub M. Pr. 8 Lei
- SUB TIPAR:
- No. 9. „Duminecile după Crăciun până la Paști”
 - No. 10. „Datorințele mamelor față de prunci.”

CUMPĂRAȚI

„**NOUL TESTAMENT**”
 tradus și tâlcuit de păr. dr. Bălan
 la **LIBRĂRIA ASOCIAȚIUNII SIGHET**
 Piața Unirii No. 25.

Calendar săptămânal.

27 Mai—2 Iunie 1928.

27. **Dumineca SS. Părinți.** (Ev. Ioan 17. 1.) M. Terapont.
28. **Luni.** C. Nichita † 814 d. Hr.
29. **Marți.** C. Teodosia † 308 d. Hr.
30. **Mercuri.** P. Isachie † 389 d. Hr.
31. **Joi.** Ap. Ermia
1. **Vineri.** M. Iustin † 167 d. Hr.
2. **Sâmbătă.** P. Nichifor † 828 d. Hr.